

Yttrande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet

2025-10-07

Nr 42

Yttrande angående – Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

Motionären efterlyser ett mer samlat arbetssätt och en tydligare samordnande roll för arbetet med stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.

Vi delar motionens ansats om behovet av ett samlat arbetssätt och en samordningsfunktion som systematiskt leder arbetet framåt.

Vi ser dock inte behov av att lägga resurser på att utreda en lämplig placering och ansvar för denna funktion då stadsledningskontoret (SLK) redan har det utpekade ansvaret.

Uppenbart finns brister i hur väl detta arbete idag fungerar då det inte är känt av alla berörda att uppdraget ligger hos SLK. Det finns anledning för SLK att öka kännedomen internt och externt om sitt ansvar och tydligare styra stadens samordning med de systematiska och kunskapshöjande insatser som krävs för bättre framdrift med stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.

Yrkande

Demokraterna, Moderaterna, Liberalerna,
Kristdemokraterna

2025-10-17

40, SLK-2025-00344

Yrkande angående Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionens första beslutssats anses besvarad.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samarbete med socialnämnderna och stadsmiljönämnden, proaktivt arbeta för bildandet av områdessamverkan i fler områden, förslagsvis i områden med akuta behov som Angered och Olskroken. Med detta anses motionens andra beslutssats besvarad.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i alla de brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan som är i relevanta områden och som uppfyller krav på kvalitet. Med detta anses motionens tredje beslutssats besvarad.
4. Kommunstyrelsen får i uppdrag att till se att den funktion inom områdessamverkan som skapats är proaktiv, utåtriktad, samverkar med nämnder, myndigheter och fastighetsägare samt har kunskap om myndighets-, fastighetsägar- och näringslivsperspektiven.
5. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, skapa en organisation / funktion inom områdessamverkan som svarar mot stadsledningskontorets organisation / funktion inom områdessamverkan.

Yrkande

Göteborgs Stad behöver tillsammans med de goda krafterna i samhället mer systematiskt och aktivt kraftsamla kring det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. *Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021–2026* beskriver att alla som lever, verkar eller vistas i staden ska vara trygga och säkra i Göteborg. Ingen ska behöva begränsa sitt vardagsliv eller avstå från att besöka en plats på grund av rädslan för att utsättas för brott. En väl utvecklad Områdessamverkan mellan staden, polisen och fastighetsägare är central i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet för att säkerställa säkra, trygga och attraktiva platser och områden där människor bor och verkar.

I remissvaren svarar de olika nämnderna med allt från att tillstyrka till att avstyrka hela eller delar av motionen. Särskilt socialnämnd nordost har svarat med ett välformulerat remissvar som visar på djup förståelse för vad områdessamverkan är och hur viktigt det är som verktyg för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Spretigheten i remissvaren är sannolikt ett tecken på det som motionen adresserar – att staden saknat ett samordnat arbete inom områdessamverkan och därmed en gemensambild av vad det innebär, hur prioriterat arbetet är och vad i arbetet som behöver utvecklas.

Efter att motionen skrevs har stadsledningskontoret utlyst en tjänst och inrättat en funktion för samordning av områdessamverkan. Då detta nu skett är det lämpligare att prova med denna placering och följa hur det fungerar i praktiken än att genomföra en utredning om lämplig placering. Funktionens arbete behöver följas upp i kommunstyrelsens delårsrapporter.

Givet funktionens placering och att stadsledningskontorets arbete ofta varit mer reaktivt än proaktivt ser vi det som viktigt att på en övergripande nivå ge ett uppdrag om funktionens arbetssätt och kompetens. Det är viktigt att funktionen inte bara har kontakt med nämnder och myndigheter utan även fastighetsägare, vilka är nyckelaktörer i områdessamverkan. För att kunna driva arbetet utåtriktat och i nära samarbete med fastighetsägarna behöver stadsledningskontoret tillse att det finns kompetens inom fastighetsförvaltning, näringslivsutveckling och centrumutveckling knutet till funktionen. Stadsledningskontoret och funktionen behöver även bygga upp kompetens för att

- i) förstå vad forskningen och erfarenheten säger om lämplig organisationsform,
- ii) kunna hjälpa till att stödja bildande av områdessamverkan,
- iii) förstå vad kvalitet inom områdessamverkan är och
- iii) kunna få upp områdessamverkan på rätt kvalitetsmässiga nivå.

Funktionen behöver sannolikt byggas ut i närtid eftersom funktionen behöver olika kompetenser och för kunna möta de nuvarande och framtida behoven. Funktionen behöver även ta ansvar för de områdessamverkan-forum mellan staden, myndigheter och fastighetsägare i Göteborg som redan finns upparbetade. Det är också viktigt att funktionen omgående börjar arbeta *aktivt och utåtriktat* mot stadens egna nämnder, mot myndigheter (framför allt polis) och mot fastighetsägare. Socialnämnderna behöver samtidigt bygga upp en organisation / funktionen med ansvar och mandat för ett effektivt samspel med organisationen / funktionen inom stadsledningskontoret.

Det är glädjande att stadsledningskontoret äntligen börjat ta tag i frågan. Givet hur viktigt områdessamverkan är som verktyg för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet, och ytterst för göteborgarnas trygghet, är det viktigt att arbetet prioriteras och vidareutvecklas.

Yrkande

2025-09-19

Reviderad 2025-10-17

Ärende nr: SLK-2025-00344

Yrkande angående – Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att befintliga forum och samverkansstrukturer utvecklas och förstärks, i nära samarbete med polis, fastighetsägare, civilsamhälle och näringsliv.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att återkomma med en redovisning av hur stadens olika samverkansinitiativ i utsatta områden kan samordnas bättre, med tydliga kontaktvägar och uppföljningsbara mål för trygghetsarbetet.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att etablera fler lokala trygghetscenter i Göteborgs mest utsatta områden, i nära samverkan mellan socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer. Uppdraget ska ta inspiration från befintliga exempel, såsom samverkanslokalen vid Drottningtorget, men syfta till mindre och mer lokalt förankrade enheter som kan bidra till ökad närvaro, tillgänglighet och snabb återkoppling till medborgarna.
4. Motionen anses besvarad

Yrkandet

Socialnämnd Nordost och Sydväst konstaterar båda i sina remissvar att det saknas enhetlighet och långsiktighet, vilket leder till att resultat och arbetsmetoder skiljer sig åt mellan olika stadsdelar. Det riskerar att cementera otryggheten där den redan är som störst. Ett starkare och mer systematiskt trygghetsarbete krävs. Polis, socialförvaltningar, bostadsbolagen och civilsamhället behöver arbeta långsiktigt, samordnat och resultatinriktat tillsammans för att både förebygga brott och bygga tillit i lokalsamhället, inte i avgränsade projekt som saknar uppföljning.

Staden har redan en samverkanslokal vid Drottningtorget som fungerar som modell för hur staden, polisen och andra aktörer kan arbeta tillsammans. Denna når inte fullt ut de områden där kriminalitet och otrygghet präglar vardagen. Fler, mindre och lokalt förankrade trygghetscenter behövs i stadens mest utsatta områden, med syfte att skapa närvaro i vardagen, ökad tillgänglighet och snabb återkoppling till medborgarna. Lokala trygghetscenter kan dessutom bidra till att stärka tilliten till samhällets institutioner genom att samla flera funktioner under samma tak, nära invånarna.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-08-29

Ärendenummer SLK-2025-00344

Handläggare

Lisa Jacobson Flöhr

Telefon: 031-368 03 59

E-post: lisa.jacobson.fluhr@stadshuset.goteborg.se

Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

Motionen

Patrik Höstmad (D) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan,
2. socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan,
3. kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Motionären beskriver att en väl utvecklad områdessamverkan är central i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet för att säkerställa säkra, trygga och attraktiva platser och områden där människor bor och verkar. Områdessamverkan är ett väl beprövat arbetssätt. Där samverkan har fungerat bra kan tydliga positiva förändringar observeras och aktörerna får tillgång till verktyg för att hantera problem. Det har gjort att samverkansformerna ser olika ut och att stadens engagemang varierar.

Motionären menar att avsaknaden av en övergripande styrning har medfört att det snarare är tillfälligheter än systematik bakom val av organisationsform. När stadens förvaltningar och bolag arbetar osammanhängande och oförutsägbart försämras förutsättningarna för fastighetsägare, polisen och andra aktörer att engagera sig i områdessamverkan.

Göteborgs Stad behöver därför utveckla ett mer samlat arbetssätt för områdessamverkan inom staden och mellan staden, polisen, fastighetsägare och övriga aktörer. Det finns behov av ett utpekat ansvar och en samordnande roll med uppdrag att systematisera och driva utvecklingen av stadens arbete med områdessamverkan. Syftet med motionen är att tillsammans med samhällets goda krafter skapa ett tryggare och trivsammare Göteborg.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt stadsmiljönämnden. Remissinstansernas beslut redovisas i nedanstående tabell. Remissyttrandena i sin helhet finns som bilagor till detta tjänsteutlåtande.

Remissinstans	Beslut
Socialnämnd Centrum	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.
Socialnämnd Hisingen	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.
Socialnämnd Nordost	Tillstyrker förslag till beslut 1 och 2. Tillstyrker förslag till beslut 3 men att förslaget omformuleras på ett sätt som innebär en utredning dels huruvida fler aktörer bör åläggas uppdrag att stötta och medverka i initiativ till områdessamverkan, dels hur uppdraget till förvaltningen kan finansieras. Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.
Socialnämnd Sydväst	Tillstyrker förslag till beslut 1 och 2. Avstyrker förslag till beslut 3. Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Antecknar yttrande från C till protokollet.
Stadsmiljönämnden	Tillstyrker förslag till beslut 1. Avstyrker förslag till beslut 2 och 3. Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.

Remissinstansernas överväganden

Socialnämnd Centrum

Socialnämnden Centrum delar motionärens bild av att områdessamverkan är ett bra verktyg i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Arbetet med att samordna, systematisera och implementera områdessamverkan pågår redan inom ramen för den kunskapsbaserade samverkansmodellen *Trygg i Göteborg*. I dagsläget finns en gemensam strategi för områdessamverkan som baseras på lägesbild och orsaksanalys.

Inom socialförvaltning Centrum finns kunskap och erfarenhet av områdessamverkan från bland annat Trygg i Göteborg-arbetet, Citysamverkan och Purple flag. För att bedriva områdessamverkan är engagemang på lokal nivå avgörande, vilket omhändertas aktivt i pågående områdessamverkan. Nämnden delar motionärens uppfattning om vikten av ett utåtriktat arbetssätt och arbetar aktivt för att engagera relevanta aktörer i områdessamverkan.

Socialnämnd Hisingen

Socialnämnd Hisingen bedömer att det första förslaget i motionen behöver utredas innan en eventuell implementering av de andra förslagen. Utredningen Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:5) föreslår att ny lag träder i kraft i juni 2026. Därför bedömer nämnden att förslagen i denna motion behöver beakta och harmonisera med eventuell kommande lagstiftning om obligatorisk avgift i områdessamverkan. Vissa problemområden kräver en lokal ansats medan andra behöver insatser på strukturell nivå. Den områdessamverkan som sker på Hisingen idag baseras på den lokala lägesbilden och sker i samverkan med flera aktörer från olika sektorer.

Socialnämnd Nordost

Socialnämnd Nordost delar uppfattningen att det är viktigt att Göteborgs Stad arbetar aktivt med områdessamverkan. Nämndens bedömning är att en funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i stadens arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan är nödvändig. Nämnden delar uppfattningen att staden genom socialnämnderna kan arbeta aktivt med att engagera fastighetsägare och övriga civilsamhället i syfte att etablera och ingå i områdessamverkansorganisationer. Inom förvaltningen finns för uppdraget relevant kunskap och erfarenhet från områdessamverkan inom BID Gamlestaden och kompletterande kunskap och erfarenhet från arbetet med Trygg-i. Nämnden bedömer att fler aktörer än stadsmiljö- och socialförvaltningar bör kunna engageras i arbetet med områdessamverkan.

Socialnämnd Sydväst

Socialnämnd Sydväst instämmer i att områdessamverkan är ett viktigt verktyg för att skapa trygga, säkra och attraktiva områden för invånare, verksamma och besökare i staden. De forum för områdessamverkan som finns i stadsområde sydväst har vuxit fram med lägesbilden för brott och otrygghet och tydliga politiska prioriteringar som grund. Nämnden håller med om att det vore önskvärt med ett mer samlat arbetssätt och en större systematik över staden. En genomgående synpunkt är att områdessamverkan tar resurser i anspråk och att stadens grad av involvering bör stå i proportion till behovet på den aktuella platsen. Nämnden lyfter också att utvecklingen av områdessamverkan behöver involvera fler förvaltningar och bolag än vad som nämns i motionen, exempelvis de kommunala bostadsbolagen, stadsfastighetsförvaltningen och exploateringsförvaltningen.

Nämnden nämner att stadsledningskontoret har tillsatt en tjänst med liknande uppdrag som motionen lyfter. Bland annat kommer denna tjänst att vara stadens ingång för fastighetsägare och organisationer som vill initiera en platssamverkan samt bidra till framdrift inom arbetsområdet.

Stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämnden deltar i flera olika typer av plats- och områdessamverkan. Nämndens erfarenhet är att områdessamverkan där kommun, polis, fastighetsägare och andra aktörer går samman med en gemensam målsättning att stärka trygghet och attraktivitet ofta har en positiv effekt och är ett verktyg för förändring i många områden. Samtidigt är områdessamverkan resurskrävande och innebär ett åtagande för stadsmiljönämnden där området prioriteras.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadsmiljönämnden bedömer att genom att göra gemensamma insatser synkroniserat och utifrån samma mål kan åtgärder bidra till högre måluppfyllelse än om varje part genomför enskilda insatser. Samtidigt kan områdessamverkan leda till ökade krav avseende servicenivåer, tillståndsgivning och investeringar. Det är därför viktigt att balansera hur och i vilka områdessamverkan staden engagerar sig.

Flera av socialnämnderna bedömer att det krävs långsiktig finansiering samt ett tydligt åtagande från samtliga involverade aktörer för att områdessamverkan ska leda till långsiktiga och hållbara resultat. Utan dessa förutsättningar riskerar insatserna att bli kortsiktiga och ge begränsade effekter.

Områdessamverkan kan resultera i en förbättrad livsmiljö med högre fastighetsvärden vilket kan skapa en tryggare och attraktiv boendemiljö. I flera av stadens befintliga områdessamverkansorganisationer är privata fastighetsägare en part som bidrar med egna medel för att nå gemensamt uppsatta mål. När exempelvis butiker och restauranger kan verka i en trygg och attraktiv miljö, ökar möjligheterna för ett positivt näringslivsklimat, vilket kan leda till att nya företag etablerar sig och bidrar till områdets tillväxt och förebygger en negativ utveckling i ett område. Detta kan innebära att flera aktörer, både offentliga och privata, kan undvika större kostnader i ett senare skede och på sikt leda till minskade samhällsekonomiska kostnader.

Socialnämnderna uppger att det är svårt att bedöma de ekonomiska konsekvenserna fullt ut eftersom de beror på hur omfattande områdessamverkan och samordningen av denna kommer att vara. Två av förslagen innebär en ambitionshöjning för socialnämnderna. Förslaget som avser mer utåtriktat arbete bedömer nämnderna möjligen kan ske inom ramen för nuvarande budget, beroende på omfattningen. För att kunna arbeta med områdessamverkan krävs personella resurser och i vissa fall resurser för sociala eller uppsökande aktiviteter på platsen.

Bedömning ur ekologisk dimension

En välskött och omhändertagen utemiljö kan ha positiva effekter på den ekologiska dimensionen om den biologiska mångfalden värnas och om man tillför mer grönska vilket är positivt utifrån klimatanpassningsaspekter.

Områdessamverkan kan vara positivt för miljö och klimat och leda till en hållbar och motståndskraftig livsmiljö, om olika aktörer samarbetar för att skapa bättre förutsättningar för att använda resurser smartare. Om miljöaspekter inte prioriteras i samarbetet kan det däremot få en negativ påverkan på området ur en ekologisk dimension.

Bedömning ur social dimension

En ökad samverkan på fler platser i staden kan ge positiva effekter i form av ökad attraktivitet av områden, bättre omhändertagna miljöer och ökad trygghet och trivsel på dessa platser. Detta gynnar både dem som bor i, verkar i och besöker området. Särskilt viktigt är det för barn som växer upp i området. För invånarna kan det förutom ökad trygghet även leda till bättre möjligheter för föreningsliv och näringsliv att etablera sig. Detta kan i sin tur leda till minskade sociala risker och en stärkt tillit mellan det offentliga, näringslivet och civilsamhällesaktörer. När människor känner tillit till varandra och till de lokala institutionerna stärks även den sociala sammanhållningen, vilket är viktigt för att motverka marginalisering och utanförskap.

Stadsledningskontorets överväganden

Kommunstyrelsen har i uppdrag att samordna stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Inom ramen för detta uppdrag har stadsledningskontoret en funktion som ansvarar för att samordna områdessamverkan i staden.

Utredningen om Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:5) föreslår att ny lag träder i kraft i juni 2026. Kommunstyrelsen har beslutat om Göteborgs Stads yttrande 2025-05-07 § 404.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilagor som utgör beslutsunderlag

1. Motionen
2. Socialnämnd Centrums handlingar 2025-06-17 § 145
3. Socialnämnd Hisingens handlingar 2025-06-17 § 138
4. Socialnämnd Nordosts handlingar 2025-05-20 § 163
5. Socialnämnd Sydvästs handlingar 2025-06-25 § 128
6. Stadsmiljönämndens handlingar 2025-06-13 § 147

Handling 2025 nr 42

Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Göteborgs Stad behöver tillsammans med de goda krafterna i samhället mer systematiskt och aktivt kraftsamla kring det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. *Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021–2026* beskriver att alla som lever, verkar eller vistas i staden ska vara trygga och säkra i Göteborg. Ingen ska behöva begränsa sitt vardagsliv eller avstå från att besöka en plats på grund av rädslan för att utsättas för brott. En väl utvecklad Områdessamverkan är central i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet för att säkerställa säkra, trygga och attraktiva platser och områden där människor bor och verkar.

Områdessamverkan innebär att staden, fastighetsägare, polis och andra aktörer går samman i en fristående, icke vinstdrivande organisation för att ta gemensamt ansvar i ett geografiskt område. Även begreppen platssamverkan och Business Improvement District (BID) används för Områdessamverkan. Syftet är att skapa tydligare villkor och bättre förutsättningar för aktörerna i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Vanligt är en organisering med samverkan genom en ideell förening. Områdessamverkan innebär informationsutbyte, samverkade planer och olika former av insatser där alla bidrar för att öka attraktivitet och trygghet, hantera sociala utmaningar och hindra kriminell aktivitet. Det kan bland annat innebära åtgärder som att hindra kriminalitet i lokaler och offentliga miljöer, att upprusta och utveckla byggnader och offentliga miljöer så att de är attraktiva och trygga samt att organisera trivselskapande aktiviteter. Fastighetsägarna – offentliga (kommun, region och stat), privata och bostadsrättsföreningar – är nyckelaktörer med sina fastighetsrelaterade verktyg för att kunna mota kriminell verksamhet.

Områdessamverkan lyfts tydligt det nationella brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. *Utredningen om åtgärder för stärkt trygghet i den byggda miljön (SOU 2025:5)* understryker att Områdessamverkan i första hand ska bygga på frivillighet, men förslår samtidigt en lagstiftning för att kunna säkerställa en långsiktig och förutsebar finansiering för samverkan. Platssamverkan beskrivs som mycket viktigt även i regeringens skrivelse *Ny strategi för levande och trygga städer (Skr. 2024/25:96)*.

Områdessamverkan är ett väl beprövat arbetssätt som är rapporterat och beforskat, framför allt internationellt. Där samverkan har fungerat bra kan tydliga positiva förändringar observeras och aktörerna får tillgång till verktyg för att hantera problem, som de annars inte kan göra något åt. Exempel på organisationer med olika former av plats- eller områdessamverkan i Göteborg är Avenyföreningen, Citysamverkan, BID Gamlestaden, BID Kville, Innerstaden Göteborg, Bergsjön 2031, (B)id Stigberget, BID Frölunda Tynnered, Lövgärdet (avtal med 2 fastighetsägare), Fastighetsägarnätverk Långgatorna-Järntorget och Bo Bra i Biskopsgården 2.0.

De olika samverkansorganisationerna har vuxit fram ad hoc vid olika tidpunkter utan någon övergripande styrning från Göteborgs Stad. Det har gjort att samverkansformerna ser olika ut och att stadens engagemang varierar – allt från att betala in föreningsavgift och bidra med omfattande personella resurser till att helt tacka nej till att vara en aktiv medlem. I det trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet nämns platssamverkan kort som ett verktyg, men utan att ge någon utvecklad vägledning. Vissa av stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande uppdrag och insatser riktas enbart mot de kommunägda fastigheterna, trots att många göteborgare även påverkas av kvaliteten i förvaltning hos privata fastighetsägare.

Det kan finnas skäl till variation i organiseringen av samverkan utifrån områdets lokala förutsättningar. Dock har avsaknaden av en övergripande styrning medfört att det snarare är tillfälligheter än systematik bakom val av organisationsform och hur mycket staden engagerar sig. När stadens förvaltningar och bolag arbetar osammanhängande och oförutsägbart försämras förutsättningarna för fastighetsägare, polisen och andra aktörer att starta upp och engagera sig i Områdessamverkan.

Göteborgs Stad behöver därför utveckla ett mer samlat arbetssätt för Områdessamverkan inom staden och mellan staden, polisen, fastighetsägare och övriga aktörer. Det finns behov av ett utpekat ansvar och en samordnande roll med uppdraget att systematisera och driva utvecklingen av Göteborgs Stads arbete med Områdessamverkan. Ett sådant ansvar och en sådan funktion skulle till exempel kunna vara placerad i en socialnämnd för att ligga nära verksamheten eller hos stadsledningskontoret, till exempel avdelningen för brottsförebyggande och trygghet, motiverat av avdelningens kompetens och att flera nämnder och bolag berörs. Lämplig placering behöver utredas.

Vid framgångsrik Områdessamverkan tenderar till exempel narkotikaförsäljning, ordningsstörningar och skadegörelse flytta till närliggande områden. Därför är det viktigt att det skapas en kontinuerlig väv av Områdessamverkan över större områden där alla bidrar i sin närmiljö. Med anledning av detta är det viktigt att Göteborgs Stad arbetar aktivt med att engagera fastighetsägare och övriga civilsamhället till etablering av Områdessamverkan där den inte redan finns.

Syftet med motionen är till att tillsammans med samhällets goda krafter skapa ett tryggare och trivsammare Göteborg.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Patrik Höstmad (D)

Utdrag ur protokoll nr 7

Sammanträdesdatum: 2025-06-17

§ 145 Svar på remiss - Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

N164-0384/25

Socialförvaltningen Centrum har 2025-04-16 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Yrkanden

Claes Söderling (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag

Agneta Kjaerbeck (SD) yrkar att motionen ska tillstyrkas.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på bifall till förvaltningens förslag mot yrkandena om att tillstyrka motionen och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslut

Socialnämnd Centrum avstyrker motionen med hänvisning till de synpunkter som redovisas i tjänsteutlåtandet och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Socialnämnd Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Protokollsanteckning/ar

Max Rittberger (M) inkommer med ett yttrande från (D), (M), (L) och (KD). Se bilaga 4 till protokollet.

Utdrag ur protokoll nr 7
Sammanträdesdatum: 2025-06-17

Dag för justering
2025-06-17

Vid protokollet

Sekreterare
Britta Persson

Ordförande
Jenny Broman (V)

Justerande
Max Rittberger (M)

Yttrande

D, M, L, KD

2025-06-12

Ärende 11

Yttrande angående Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

Yttrande

Områdessamverkan är ett beprövat arbetssätt internationellt och har även i Göteborg visat sig fungera väl där det tillämpats. Avsaknaden av en övergripande samordning leder till att stadens insatser blir fragmenterade, att engagemanget varierar och att nyttan av redan befintliga initiativ inte maximeras. Motionens förslag om att inrätta en funktion för samordning och kunskapshöjning syftar till att skapa struktur, framdrift och en tydligare ansvarsfördelning med samlad kompetens.

Att ge socialnämnderna i uppdrag att både stödja befintliga samverkansinitiativ och verka för att nya etableras, är också ett viktigt steg mot ett mer strategiskt och förebyggande trygghetsarbete. Genom att långsiktigt samordna insatser mellan kommunen, fastighetsägare, polis och civilsamhälle kan insatserna göras mer effektiva, kostnadseffektiva och hållbara över tid. Förslaget har en tydlig social dimension, då det skapar tryggare och mer attraktiva livsmiljöer och minskar risken för social marginalisering. Ett stärkt arbete med områdessamverkan ger staden bättre möjligheter att möta dessa utmaningar och samtidigt främja tillit och samverkan mellan invånare, förvaltningar och andra aktörer.

Om uppdraget bifalles bör det följas upp kontinuerligt och om det finns ett mycket stort intresse för Områdessamverkan får det göras en politisk avvägning om resurser behöver omprioriteras, om det finns utrymme för effektiviseringar, om graden av engagemang ska justeras inom vissa områden eller om prioriteringar mellan områden behöver göras. Ett stort intresse kan även vara en indikation på ett stort behov, vilket är viktig information för både förvaltningarna och politiken att få till sig. För att behålla god kontakt med lokalsamhället är det sannolikt bättre att förvaltningarna deltar i samverkan som samtalsparter men inte nödvändigtvis gör omfattande åtgärder, än att säga nej.

Noterbart är att Socialförvaltning Nordost i sitt tjänsteutlåtande tillstyrker hela motionen med god motivering. Socialförvaltningen beskriver hur arbetet i beslutssats 2, att socialnämnderna ska arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse och stödja etablering, kan hanteras inom socialnämndens befintliga budgetram. Motionens förslag ligger i linje med stadens mål om ett tryggare, mer jämlikt och attraktivt Göteborg och har potential att skapa konkreta och långsiktigt positiva effekter för både invånare, det lokala näringslivet och staden som helhet. Mot bakgrund av ovan bifaller vi motionen.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-04-16

Diarienummer N164-0384/25

Handläggare

Linda Hallberg, Josephine Birath

Telefon: 031-365 8130, 031-365 71 29

E-post: linda.hallberg@socialcentrum.goteborg.se,
josephine.birath@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss - Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Förslag till beslut

Socialnämnd Centrum avstyrker motionen med hänvisning till de synpunkter som redovisas i tjänsteutlåtandet och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Socialnämnd Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Patrik Höstmad (Demokraterna) har lämnat över motionen *Om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan* på remiss. Socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt stadsmiljönämnden har fått en begäran att svara på remissen. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30e juni.

I motionen uttrycks vikten av att arbeta systematiskt och aktivt i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Områdessamverkan beskrivs som en viktig del i arbetet och används som ett paraplybegrepp för platssamverkan och Business Improvement District (BID). I motionen presenteras tre förslag för beslut i kommunfullmäktige gällande att stärka det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet genom områdessamverkan. Följande förslag presenteras i motionen:

1. Kommunstyrelsen och socialnämnderna får i uppdrag att samverka för att utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan inom fler områden, samt stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och

trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen instämmer med motionären att det finns ett behov av att fortsätta arbeta med områdessamverkan. Syftet med områdessamverkan är att organisationer tillsammans ska arbeta för att skapa trygghet och attraktiva miljöer inom ett avgränsat geografiskt område. Genom samordning av insatser mellan kommunen, fastighetsägare, polis och andra relevanta aktörer möjliggörs långsiktig finansiering med åtgärder och strategier för att förbättra områdets attraktivitet, öka tryggheten samt motverka och förebygga brottslighet.

För att områdessamverkan ska leda till långsiktiga och hållbara resultat krävs både långsiktig finansiering samt ett tydligt åtagande från samtliga involverade aktörer. Utan dessa förutsättningar riskerar insatserna att bli kortsiktiga och ge begränsade effekter. Det är också avgörande att områdessamverkan initieras först när en analys visar att det är ett ändamålsenligt verktyg för att hantera den identifierade problematiken. På detta sätt kan insatserna bli mer träffsäkra och resurserna användas mer kostnadseffektivt.

En områdessamverkan som initieras där det finns lokala behov kan resultera i en förbättrad livsmiljö med högre fastighetsvärden vilket kan skapa en tryggare och attraktiv boendemiljö. När områden är väl underhållna och det finns regelbunden tillsyn kan det försvåra möjligheten för kriminell aktivitet. Det är även av vikt att oseriösa hyresvärdar hanteras eftersom det annars kan påverka det förebyggande arbetet som bedrivs samt få negativ påverkan på områdets miljö. Genom att engagera både fastighetsägare och hyresvärdar finns därmed möjlighet att främja områdets trygghet och utveckling.

För det lokala näringslivet innebär en välfungerande områdessamverkan bättre förutsättningar för att bedriva verksamhet, vilket gynnar hela området. När exempelvis butiker och restauranger kan verka i en trygg och attraktiv miljö, ökar möjligheterna för ett positivt näringslivsklimat, vilket kan leda till att nya företag etablerar sig och bidrar till områdets tillväxt.

I dagsläget bedriver förvaltningen ett kunskapsbaserat arbete utifrån samverkansöverenskommelsen *Trygg i Göteborg*. I arbetet sker en bred samverkan mellan Göteborgs Stad, polisen, näringslivet och civilsamhället och inom arbetet samordnas olika arbetsgrupper för att minska identifierad problematik. Motionärens förslag till beslut 2 innefattar att öka intresset för områdessamverkan genom utåtriktat arbete. Inom nuvarande samverkansformer finns etablerade strukturer med befintliga resurser och det bedöms att motionärens förslag omhändertas i det befintliga arbetet.

Förslag 3 innefattar att stötta *alla* bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsfrämjande områdessamverkan. Förvaltningen bedömer att detta skulle medföra ytterligare resurser eller kräva omfördelning av befintliga resurser i förvaltningen. Vid prioriteringar utgår förvaltningen från de behov som identifieras genom det kunskapsbaserade arbetssättet med lägesbild och orsaksanalys. Detta för att kunna göra behovsstyrda prioriteringar av bärkraftiga initiativ. Förvaltningen betonar att lägesbild med analys fortsatt bör styra vilka initiativ som förvaltningen prioriterar att medverka i för att möjliggöra kostnadseffektivitet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen förhåller sig positiv till att fortsätta arbetet med områdessamverkan inom befintliga strukturer. I områden som upplevs som otrygga, kännetecknas av hög brottslighet och lider av bristande underhåll, kan invånarna påverkas negativt. Detta kan resultera i begränsningar i vardagslivet, minskat näringsliv samt sjunkande fastighetsvärden.

Att etablera välfungerande områdessamverkan för att förebygga och motverka olika problembilder kan få positiva effekter för samtliga grupper i de aktuella områdena. Detta kan påverka den upplevda tryggheten för invånare, möjligheten för näringslivet att etableras och föreningslivet att utvecklas. I sin tur skulle det kunna bidra till en ökad sammanhållning mellan invånare och samhällsaktörer genom att olika aktörer samverkar för att åstadkomma positiv förändring och ökad trygghet.

När analyser visar att områdessamverkan är ett ändamålsenligt verktyg för att bemöta och förebygga problematik kan insatser samordnas mellan relevanta aktörer och ge positiv förändring. Internationell forskning visar att välfungerande samverkansformer kan bidra till ökad trygghet, minskad brottslighet och färre ordningsstörningar. Forskningen kring svensk områdessamverkan är begränsad men lärdomar pekar på att resultaten varierar beroende på hur väl insatser anpassas efter lokala behov och förutsättningar.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2025-06-10.

Bilagor

1. Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.

Ärendet

En motion från Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan har inkommit på remiss. Remissen har sänts ut för yttrande till socialnämnderna Centrum, Nordost, Hisingen och Sydväst samt stadsmiljönämnden.

Remissvaret ska inkomma till kommunstyrelsen senast den 30 juni 2025.

Bakgrund

Motionens syfte är att förbättra samverkan och skapa ett tryggare Göteborg, där alla aktörer engagerar sig för att motverka brott och förbättra tryggheten. Det beskrivs i motionen att Göteborgs Stad behöver arbeta mer systematiskt och aktivt för att förebygga brott och skapa trygghet i Göteborg. Enligt Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021–2026 ska alla som vistas i Göteborg känna sig trygga och säkra, och ingen ska begränsa sitt vardagsliv på grund av rädsla för brott. En central del i detta arbete är områdessamverkan, där Göteborgs Stad, fastighetsägare, polis och andra aktörer samarbetar för att skapa trygga och attraktiva platser.

Områdessamverkan innebär att olika aktörer går samman för att ta gemensamt ansvar för ett geografiskt område. I arbetet utbyter aktörer information, skapar samverkansplaner och vidtar insatser för att förebygga eller stävja problematik som brottslighet och hantera sociala utmaningar. Fastighetsägare, både offentliga och privata, spelar en viktig roll i att skapa trygga miljöer och motverka kriminalitet.

Modellen för områdessamverkan har visat sig vara framgångsrik internationellt, och i dagsläget finns flera samverkansexempel i Göteborg, exempelvis BID Gamlestaden, Citysamverkan och BID Frölunda Tynnered. I motionen uppges att samverkansformerna i Göteborg har saknat övergripande styrning vilket har lett till variation i hur samverkan organiseras och i vilken grad Göteborgs Stad har engagerat sig. Det föreslås att Göteborgs Stad ska utveckla en mer övergripande strategi för områdessamverkan för att förbättra förutsättningarna att arbeta sammanhållet och långsiktigt. Vidare beskriver motionären att detta kan vara ett sätt att samla goda krafter som finns i samhället och skapa ett trivsammare och tryggare Göteborg. För att möjliggöra framtagandet av en sådan strategi föreslås en samordnande funktion som kan placeras hos socialnämnden eller stadsledningskontoret med ansvar över att koordinera och stödja arbetet med områdessamverkan.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.

3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Områdessamverkan stadsområde Centrum

Socialförvaltningen Centrum arbetar i dagsläget med områdessamverkan på flera sätt. Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete anger att kommuner ska ta fram en lägesbild över brottsligheten som sedan ligger till grund för en åtgärdsplan. Kommuner ska också verka för att skriftliga överenskommelser om samverkan ingås med relevanta aktörer. Förutom detta har även Göteborgs Stad och Polismyndigheten den centrala samverkansöverenskommelsen *Trygg i Göteborg* som syftar till att minska brottsligheten och öka tryggheten. Arbetet bedrivs med ett kunskapsbaserat arbetssätt i enlighet med lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Områdessamverkan är redan en central del i stadsområde Centrums trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Utifrån den senaste lägesbilden över brott och otrygghet i Centrum har Göteborgs Stad och lokalpolisområde City och Nordost tagit beslut om tre prioriterade geografiska områden. I de prioriterade områdena finns olika arbetsgrupper med samverkansparter som tillsammans arbetar för att stärka tryggheten och minska brottsligheten. I det lokala områdesarbetet finns aktörer som är verksamma inom Göteborgs Stads förvaltningar och bolag, civilsamhället, näringslivet och fastighetsägare. Det pågår även fler områdessamverkan, exempelvis Platssamverkan i City, Trygghetsnätverk i Örgryte-Härlanda och Purple Flag.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att motionen avstyrks. Förvaltningen delar motionärens bild om att områdessamverkan är ett bra verktyg i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Arbetet med att samordna, systematisera och implementera områdessamverkan pågår redan inom ramen för den kunskapsbaserade samverkansmodellen *Trygg i Göteborg*. I dagsläget finns en gemensam strategi för områdessamverkan som baseras på lägesbild och orsaksanalys. Det finns därmed förutsättningar att tydliggöra för Göteborgs Stads förvaltningar och bolag, liksom för externa aktörer såsom Polismyndigheten, civilsamhället och näringslivet, i fråga om när och i vilken omfattning Göteborgs Stad engagerar sig i olika initiativ.

Göteborgs stad bedriver genom socialnämnderna idag ett utåtriktat arbete för att engagera civilsamhället och fastighetsägare att medverka i områdessamverkan. Inom socialförvaltningen Centrum finns kunskap och erfarenhet av områdessamverkan från bland annat *Trygg i Göteborg* arbetet, Citysamverkan och Purple flag. För att bedriva områdessamverkan är engagemang på lokal nivå avgörande och den insikten omhändertas aktivt i redan pågående områdessamverkan. Förvaltningen delar motionärens uppfattning om vikten av ett utåtriktat arbetssätt och arbetar aktivt för att engagera relevanta aktörer i områdessamverkan där aktuell lägesbild och orsaksanalys visar att detta är ett verkningsfullt och ändamålsenligt verktyg för att hantera den lokala problematiken.

Enligt lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ska insatser baseras på kunskap och beprövad erfarenhet. Förvaltningen anser därför att stadens medverkan i områdessamverkan bör styras av lokala lägesbilder och orsaksanalyser som visar att områdessamverkan är ett ändamålsenligt verktyg för att hantera den aktuella problematiken. Ett sådant angreppssätt möjliggör ett mer systematiskt, behovsstyrt och

kostnadseffektivt arbete. Det bedöms även medföra samsyn kring när och hur Göteborgs Stad bör delta i eller stödja initiativ till områdessamverkan.

Förvaltningen hänvisar också till behovet av att definiera begreppet *alla bärkraftiga initiativ* med kriterier eftersom det finns risk att det annars kan leda till skiljaktiga förväntningar samt svårigheter i prioritering och ansvarsfördelning.

Socialförvaltning Centrum

Sandra Säljö
Förvaltningsdirektör

**Utdrag ur protokoll (Nr 8a)
Omedelbar justering**

Sammanträdesdatum: 2025-06-17

§ 138 Dnr N166-0223/25**Yttrande till remiss: Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan****Beslut**

Socialnämnd Hisingen:

1. Avstyrker motionen.
2. Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Ärende

En motion från Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan har inkommit på remiss.

Motionen består av tre förslag: (1) Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av en samordningsfunktion för brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan, (2) socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen arbetat utåtriktat för att skapa intresse och stödja etablering av områdessamverkan samt att (3) kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i alla de bärkraftiga initiativ till områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Handlingar

- Tjänsteutlåtande, 2025-05-13
- Svar på remiss från Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet - Betänkandet Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö, diarienummer: N166-0152/25
- Yrkande från V, S och MP gällande Yrkande gällande Remissvar av motion av Patrik Höstmad (D) Mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan (SLK-2025-00344)

Yrkanden

Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet inkom 2025-06-16 med yrkande om att avstyrka motionen.

Bo Andersen (L) bifall till tjänsteförslaget

Mait Hjertkvist (M) yrkar bifall till tjänsteförslaget.

Julia Crona (L) yrkar bifall till tjänsteförslaget.

**Utdrag ur protokoll (Nr 8a)
Omedelbar justering**

Sammanträdesdatum: 2025-06-17

Christian de Souza (V) yrkar bifall till yrkande från V, S och MP.

Mait Hjertkvist (M) yrkar för Moderaternas del bifall till tjänsteförslaget.

Anette Ihrelius (C) yrkar bifall till yrkandet från V, S och MP.

Propositionsordning

Ordförande Jonas Nilsson (V) ställer proposition dels på yrkandet från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet, dels på förslag till beslut från förvaltningen och finner att socialnämnd Hisingen beslutar i enlighet yrkandet från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: Ja för bifall till yrkandet från V, S och MP och Nej för bifall till förvaltningens förslag.

Stefan Hasselfors (S) röstar ja

Mait Hjerkvist (M) röstar nej

Julia Crona (L) röstar nej

Christer Gustafsson (S) röstar ja

Martin Jordö (MP) röstar ja

Bo Anderssen (L) röstar nej

Anita Gustafsson (SD) röstar nej

Christian de Souza (V) röstar ja

Christina Boccia (KD) röstar nej

Anette Ihrelius (C) röstar ja

Jonas Nilsson (V) röstar ja

Socialnämnden Hisingen beslutar med 6 röster ja mot 5 röster nej att besluta i enlighet med yrkandet från V, S och MP.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

**Utdrag ur protokoll (Nr 8a)
Omedelbar justering**

Sammanträdesdatum: 2025-06-17

Dag för justering

2025-06-17

Vid protokollet

Ordförande

Jonas Nilsson

Justeringsperson

Bo Anderssen

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-13

Diarienummer N166-0223/25

Handläggare: Amanda Linell, Joanna Fehler, Karita

Saapunki Björk

Författare: Amanda Linell, Joanna Fehler

E-post: amanda.linell@socialhisingen.goteborg.se

Joanna.fehler@socialhisingen.goteborg.se

Remissvar av motion av Patrik Höstmad (D) Mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan (SLK-2025-00344)

Förslag till beslut

Socialnämnd Hisingen:

1. Tillstyrker motionens förslag nummer 1.
2. Avstyrker motionens förslag nummer 2 och 3.
3. Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
4. Förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

En motion från Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan har inkommit på remiss.

Motionen består av tre förslag: (1) Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av en samordningsfunktion för brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan, (2) socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen arbetat utåtriktat för att skapa intresse och stödja etablering av områdessamverkan samt att (3) kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i alla de bärkraftiga initiativ till områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Förvaltningen bedömer att det första förslaget, om att utreda organisering av en sammaordnande funktion behöver göras först. Först därefter kan en eventuell implementering av förslag två och tre genomföras. Förslag två och tre bedömer förvaltning med fördel kan ingå i den föreslagna utredningen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En effektiv och framgångsrik områdessamverkan kan leda till en ökad trygghet och minskad brottslighet och därmed på sikt leda till minskade samhällsekonomiska kostnader. Det kan också ha långsiktiga positiva effekter på den lokala ekonomin eftersom det kan bidra till att områden ses som mer attraktiva att bo, vistas och verka i. Samtidigt finns det risk för gentrifiering av områden eftersom ökade fastighetsvärden kan

leda till att ekonomiskt svagare grupper trängs ut till förmån för ekonomiskt starkare grupper.

Förslagen innebär att socialförvaltningen ska vara en mer aktiv part i arbetet med områdessamverkan genom att arbeta utåtriktat och stödja och medverka i ”alla bärkraftiga initiativ” som initieras av externa aktörer. Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att förslagen därmed ställer ökade krav på resurser, både vad gäller personella och ekonomiska. Om socialförvaltningen förväntas delta i ”alla bärkraftiga initiativ” av områdessamverkan kan det konkurrera med resurser till andra insatser inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. För att kunna omhänderta uppdraget kan förvaltningen behöva tillsätta tjänster alternativt förändra uppdrag för befintliga tjänster.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Områdessamverkan kan vara en användbar metod i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Om åtgärderna inom ramen för områdessamverkan är välgrundade, evidensbaserade och riktade kan det ha positiv inverkan på invånarnas livsvillkor såsom ökad trygghet och minskad brottslighet samt bidra till ökad gemenskap och attraktiva miljöer. Detta är särskilt viktigt utifrån barns perspektiv och deras uppväxtmiljöer. I förlängningen kan det leda till minskade samhällsekonomiska kostnader. Samtidigt finns det, som ovan nämnt, risk för gentrifiering i vissa geografiska områden när mindre resursstarka grupper tvingas flytta till andra områden.

Samverkan

Information i FSG 10 juni 2025.

Bilagor

1. Svar på remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet - Betänkandet Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö, diarienummer: N166-0152/25

Ärendet

En motion från Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan har inkommit på remiss. Remissen har skickats till socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt stadsmiljönämnden för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till stadsledningskontoret senast 30 juni 2025

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Motionen lyfter att en väl fungerande områdessamverkan är en central del i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet för att garantera säkra, trygga och attraktiva platser och områden där människor bor och verkar. Vidare lyfts att

områdessamverkan är ett väl beprövat arbetssätt som är rapporterat och beforskat, framför allt internationellt.

Regeringen beslutade den 22 juni 2023 att tillsätta en utredning med uppdrag att analysera i vilken omfattning samverkan bör vara obligatorisk mellan det offentliga och fastighetsägare. Detta i syfte att stärka trygghet, attraktivitet och det lokala näringslivet i bostadsområden. I direktiven till utredningen framhålls att det finns behov av verktyg och ett gemensamt ramverk för att förbättra platser och bostadsområdets attraktivitet och trygghet. Utredningen föreslår en ny lag för områdessamverkan som innebär en obligatorisk avgift för områdessamverkan. Utredningen presenterar två modeller för att införa en avgift som blir obligatorisk för alla fastighetsägare inom ett samverkansområde: att avgift initieras av fastighetsägarna eller att avgift initieras av kommunen.

I januari 2025 lämnade utredningen över sitt slutbetänkande *Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:5)* till regeringen. Utredningen föreslår att lag om avgift för områdessamverkan ska träda i kraft den 1 juni 2026. Socialförvaltningen Hisingen har yttrat sig i en förvaltningsremiss till Stadsledningskontoret om utredningen 2025-03-28, se bilaga 2. Stadsledningskontoret skriver i sitt remissvar att det inte går att bedöma om för- eller nackdelarna överväger när det gäller författningsförslaget (ärendenr SLK-2025-00219).

I motionen framhålls flera exempel på olika former av plats- eller områdessamverkan i Göteborgs Stad. Samtidigt framhåller motionen att det saknas en övergripande styrning och strategi när det gäller arbetet med områdessamverkan inom staden vilket lett till att arbetet skiljer sig åt på lokal nivå både vad gäller utformning och engagemang från stadens sida. Motionen menar att avsaknaden av systematik försämrar förutsättningarna för fastighetsägare, polisen och andra aktörer att starta upp och engagera sig i områdessamverkan. Det finns därför behov av att utveckla ett mer samlat arbetssätt för områdessamverkan inom staden men också mellan staden och externa parter. Motionen framhåller också att en framgångsrik områdessamverkan kan leda till förflyttningar av brottslighet till andra områden och menar att det därför finns behov av områdessamverkansorganisationer över större områden och att staden behöver arbeta aktivt med att engagera fastighetsägare och övriga civilsamhället till etablering av områdessamverkan.

Mot denna bakgrund föreslår motionen nedan förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i alla de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Områdessamverkan stadsområde Hisingen

Socialförvaltningen Hisingen bedömer också att områdessamverkan är centralt i ett effektivt och framgångsrikt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Olika aktörer i samhället behöver ta ansvar och gemensamt bidra till det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet utifrån sina förmågor och förutsättningar. Den lokala kunskapen är också central i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet för att säkerställa att insatser och åtgärder anpassas utifrån behov.

Socialförvaltningen Hisingen arbetar idag med områdessamverkan på flera sätt. Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete anger att kommuner ska ta fram en lägesbild över brottsligheten som sedan ligger till grund för en åtgärdsplan. Kommuner ska också verka för att skriftliga överenskommelser om samverkan ingås med relevanta aktörer. Förutom detta har även Göteborgs stad en central samverkansöverenskommelse med polisen, Trygg-i, som syftar till att minska brottsligheten och öka tryggheten. Det gemensamma arbetet utgår ifrån ett kunskapsbaserat lägesbilsarbete som går i linje med lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Utifrån den senaste lägesbilden över brott och otrygghet på Hisingen har Göteborgs stad och Polisen på Hisingen beslutat om att prioritera geografiska områden när det gäller trygghet och brottslighet. I det lokala brottsförebyggande arbetet involveras olika samverkansparter för att tillsammans öka tryggheten och minska brottsligheten. Idag finns också lokala nätverk och arbetsgrupper kopplade till de prioriterade geografiska områdena på Hisingen. De som ingår i det lokala områdesarbetet är verksamma aktörer i områdena såsom fastighetsägare, näringsliv, civilsamhälle och kommunala verksamheter. Det finns även flera samverkansavtal mellan socialförvaltningen och kommunala bostadsbolag och privata aktörer, såsom Handslaget i Biskopsgården (ersatt Bo Bra), Community Center Brunnsbo med flera. Ett annat exempel på områdesarbete är Skolan som arena/Lights on, som finns på fem skolor i stadsområdet. Arbetet med *Skolan som arena* verkar för att skapa trygga mötesplatser för barn och vuxna tillsammans med andra aktörer från offentlig sektor, näringsliv och civilsamhället. Skolan blir ett nav i området där boende kan delta i, eller leda, olika kostnadsfria aktiviteter utanför lektionstid.

Områdessamverkan är därmed en central del i stadsområde Hisingens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, som grundar sig i ett främjande perspektiv.

Utreda lämplig placering av ansvar och funktion för områdessamverkan

Förvaltningens bedömning är att den föreslagna utredningen i första hand bör fokusera på om det finns behov av en funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan. Först därefter bör det utredas var den funktionen bäst placeras organisatoriskt. En utredning kan även tydliggöra vad som eventuellt saknas och vilka behov som finns när det gäller stadens arbete med områdessamverkan.

En samordnande funktion anser förvaltningen kan bidra till ett mer samlat arbetssätt, ett mer systematiskt arbete och en kunskapsutveckling kring områdessamverkan. Det kan också bidra till gemensamma prioriteringar och samsyn mellan stadens förvaltningar samt en tydlighet gentemot samverkansaktörer.

Idag sker redan samordning av områdessamverkan på Hisingen inom ramen för samverkansavtalet Trygg i som utgår ifrån ett kunskapsbaserat lägesbilsarbete. Det

lokala kunskapsbaserade lägesbilsarbetet visar på vilka behov som finns och vilka prioriteringar som bör göras inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Förvaltningen understryker därför vikten av att en funktion som den som föreslås behöver ha så väl lokal förankring som ett hela staden-perspektiv. Detta för att bättre förstå och ha förmåga att arbeta utifrån de lokala lägesbilderna och samtidigt säkerställa en likvärdighet och samsyn i arbetet över staden.

Socialförvaltningarnas och stadsledningskontorets aktiva utåtriktade arbete

Förvaltningen bedömer att ett aktivt utåtriktat arbete för att skapa intresse samt att stötta etablering av områdessamverkan är positivt. Det kan bidra till tydlighet gällande stadens prioriteringar och resurssättningar gentemot externa parter, och därmed skapa transparens och mer likvärdighet. Arbetets inriktning behöver dock utgå ifrån de behov och prioriteringar som identifierats i de lokala lägesbilderna över brott och otrygghet. Omfattningen av det utåtriktade arbetet behöver med andra ord stå i proportion till behoven i det aktuella området. Idag pågår redan, som nämnts, ett arbete med lokala nätverk och arbetsgrupper kopplade till prioriterade områden och platser på Hisingen med utgångspunkt i de lokala lägesbilderna.

För områden där de lokala lägesbilderna kring brott och otrygghet inte visar på stora behov anser förvaltningen att det utåtriktade arbetet i stället kan bedrivas på en mer generell och stadsövergripande nivå. Det skulle kunna vara en uppgift för den samordnande funktionen som föreslås i denna motion.

Förvaltningen bedömer därför att uppdraget behöver tydliggöra roller och ansvar i det utåtriktade arbetet mellan socialförvaltningarna och stadsledningskontoret samt involvera både det lokala och stadenövergripande perspektivet.

Förvaltningen menar att det utåtriktade arbetet med områdessamverkan behöver utgå ifrån befintliga resurser, utan att påverka andra trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser eller processer. Det bör även beaktas att ett mer aktivt arbete från stadens sida kan innebära att andra aktörer får ökade krav på sin tid, personal och ekonomi.

Medverkan i alla bärkraftiga initiativ till områdessamverkan

Förvaltningen är positiva till att stötta och medverka i initiativ till områdessamverkan av externa parter. Samtidigt vill förvaltningen återigen framhålla att stadens stöd och medverkan i brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan i första hand ska utgå från de behov och prioriteringar som framkommer i de lokala lägesbilderna. Det är något som görs redan idag och som kan utvecklas vidare.

Om förvaltningen förväntas medverka i alla bärkraftiga initiativ till områdessamverkan som initieras av externa aktörer kommer det ställa ökade krav på resurser i form av tid, ekonomi och personal. Vidare behövs tydligare kriterier för att förvaltningen ska kunna avgöra vilken områdessamverkan förvaltningen förväntas stödja och medverka i. Förvaltningen menar att kriterierna behöver förhålla sig till det lokala lägesbilsarbetet.

Förvaltningen bedömer också att fler aktörer än stadsledningskontoret, socialförvaltningarna och stadsmiljöförvaltningen bör engageras i arbetet med områdessamverkan för att nå en så effektiv och framgångsrik sådan som möjligt. Det gäller inte minst de förvaltningar och bolag som har rådighet över den fysiska miljön

såsom Stadsbyggnadsförvaltningen, Stadsfastighetsförvaltningen, Exploateringsförvaltningen, Miljöförvaltningen samt AB Framtiden.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det första förslaget i motionen behöver utredas först, innan en eventuell implementering av de andra förslagen. Utredningen bör också ta med och pröva innehållet i förslag två och tre. En utredning kan även tydliggöra vad som eventuellt saknas och vilka behov som finns när det gäller stadens arbete med områdessamverkan.

Utredningen om *Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:5)* föreslår att ny lag träder i kraft i juni 2026. Därför bedömer förvaltningen att förslagen i denna motion behöver beakta och harmonisera med eventuell kommande lagstiftning om obligatorisk avgift i områdessamverkan.

Förvaltningen menar att områdessamverkan som arbetssätt, så som det beskrivs i motionen, bör ses som *en* del av det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Vissa problemområden kräver en lokal ansats, medan andra behöver insatser på strukturell nivå. Därför bedömer förvaltningen att det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet behöver verka i både det lokala och stadenövergripande samtidigt. En ambitionshöjning vad gäller förvaltningens och stadens engagemang i och stöd till områdessamverkan kan komma att konkurrera om resurser och andra insatser inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Förvaltningen vill även understryka att den områdessamverkan som sker idag på Hisingen baseras på den lokala lägesbilden och sker i samverkan med flera aktörer från olika sektorer. Ett ökat fokus på områdessamverkan, så som beskrivs i motionen, behöver utgå ifrån lokala behov och inte konkurrera med andra insatser eller processer inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Marie Larsson

Karita Saapunki Björk

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef

Beslutet ska skickas till

Remissvaret ska ha kommit in till stadsledningskontoret senast 2025-06-30. Svaret lämnas i Word-format och skickas till stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se, märkt med diarienummer 2025–00344:3 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2025-05-20

§ 163 N163-0406/25**Svar på remiss - Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan****Ärendet**

Det har inkommit en remiss avseende motion från Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan. Områdessamverkan är ett väl beprövat arbetssätt som är rapporterat och beforskat, framför allt internationellt. Det finns flera områdessamverkansorganisationer i Göteborg men ingen övergripande struktur eller funktion för samordning. Detta har, enligt motionären, fått som konsekvens att samverkansformerna ser olika ut och att stadens engagemang varierar. Därför föreslår motionären (1) en funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i arbetet med områdessamverkan, (2) att socialnämnderna får ett uppdrag att arbeta aktivt för att fler områdessamverkansorganisationer ska etableras, samt (3) att socialnämnderna ska stötta och delta i samtliga sådana initiativ.

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2025-03-31.

Beslut

1. Socialnämnd Nordost beslutar att tillstyrka motionens förslag till beslut 1 och 2.
2. Socialnämnd Nordost beslutar att tillstyrka motionens förslag till beslut 3, men att förslaget omformuleras på ett sätt som innebär en utredning dels huruvida fler aktörer bör åläggas uppdrag att stötta och medverka i initiativ till områdessamverkan, dels hur uppdraget till förvaltningen kan finansieras.
3. Socialnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.
4. Socialnämnd Nordost förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2025-05-20

Expedieras

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2025-05-20

Vid protokollet

Sekreterare

Annika Funkqvist

Ordförande

Lena Landén-Ohlsson (S)

Justerande

Johan Fält (M)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-31

Diarienummer N163-0406/25

Handläggare: Emil Ansari

Telefon: 031 - 365 10 13

E-post: emil.ansari@socialnordost.goteborg.se

Svar på remiss - Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Nordost beslutar att tillstyrka motionens förslag till beslut 1 och 2,
2. Socialnämnd Nordost beslutar att tillstyrka motionens förslag till beslut 3, men att förslaget omformuleras på ett sätt som innebär en utredning dels huruvida fler aktörer bör åläggas uppdrag att stötta och medverka i initiativ till områdessamverkan, dels hur uppdraget till förvaltningen kan finansieras.
3. Socialnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.
4. Socialnämnd Nordost förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Det har inkommit en motion på remiss från Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan. Områdessamverkan är ett väl beprövat arbetssätt som är rapporterat och beforskat, framför allt internationellt. Det finns flera områdessamverkansorganisationer i Göteborg men ingen övergripande struktur eller funktion för samordning. Detta har, enligt motionären, fått som konsekvens att samverkansformerna ser olika ut och att stadens engagemang varierar. Därför föreslår motionären (1) en funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i arbetet med områdessamverkan, (2) att socialnämnderna får ett uppdrag att arbeta aktivt för att fler områdessamverkansorganisationer ska etableras, samt (3) att socialnämnderna ska stötta och delta i samtliga sådana initiativ. Det är förvaltningens bedömning att motionärens förslag kommer leda till positiva effekter för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, men att det bör utredas huruvida fler aktörer bör åläggas uppdrag att stötta och medverka i initiativ till områdessamverkan samt hur uppdraget till förvaltningen kan finansieras.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Syftet med områdessamverkansorganisationer är att inom ett geografiskt avgränsat område arbeta för att skapa trygga och attraktiva platser. Genom att samordna insatser mellan kommunen, fastighetsägare, polis och andra aktörer möjliggörs en långsiktig

finansiering av åtgärder och plan för att öka attraktiviteten i området, och åtgärder för att öka tryggheten samt motverka och förebygga brottslighet.

För invånare innebär detta en förbättrad livsmiljö med högre fastighetsvärden och ökad trygghet, vilket ytterligare bidrar till en stabil och attraktiv boendemiljö. Samtidigt minskar risken för att brottslighet sprider sig, eftersom väl underhållna områden med regelbunden tillsyn motverkar utrymmen där kriminella kan verka ostört. Dessutom spelar ett aktivt grepp om oseriösa hyresvärdar en viktig roll, då dessa aktörer genom bristande underhåll och oansvarigt fastighetsförvaltande kan skapa osäkra och oattraktiva miljöer, vilket i sin tur undergräver områdessamverkans positiva effekter. Genom att ställa krav på fastighetsägare, inklusive hyresvärdar, främjas områdets utveckling eftersom flera verksamma aktörer bidrar till en trygg och säker stadsmiljö.

För det lokala näringslivet innebär en effektiv områdessamverkan bättre förutsättningar för att bedriva verksamhet, något som gynnar hela området. När butiker, restauranger och tjänsteleverantörer får verka i en trygg och attraktiv miljö ökar möjligheterna till ett gott näringslivsklimat, vilket kan leda till att nya företag etablerar sig i området.

I flera av stadens befintliga områdessamverkansorganisationer är privata fastighetsägare en part som bidrar med egna medel för att nå gemensamt uppsatta mål. I flera mellan-områden i stadsområde Nordost är de kommunala fastighetsägarna stora aktörer. Exempelvis i Kortedala och Centrala Angered, i de områden som av Polisen (2023) kategoriseras som särskilt utsatta: Bergsjön samt Södra (Hammarkullen och Hjällbo) och Norra (Lövgärdet) Angered. I dessa områden kan områdessamverkansorganisationer möjliggöra att de resurser som stadens förvaltningar och bolag avsätter för brottsförebyggande, trygghetsskapande och attraktivitetsökande ändamål används mer effektivt.

I dagsläget arbetar sammanlagt fem personer inom socialförvaltningen Nordost med olika samverkansorganiseringar. Fyra personer arbetar med totalt nio arbetsgrupper inom ramen för samverkansöverenskommelsen med Polisen (Trygg-i) och en person med områdessamverkan (BID Gamlestaden). För förvaltningen innebär motionärens förslag till beslut 2 och 3 en ambitionshöjning. Förslag 2 avser utåtriktad arbete för att öka intresse bland relevanta aktörer för områdessamverkan samt för att stödja etablering av eventuella initiativ, något som skulle kunna ske inom ramen för nuvarande budget. Förslag 3 däremot, som avser ett uppdrag att stötta och medverka i ”*alla*[sic] de bärkraftiga initiativ”, skulle, för att kunna omhändertas enligt förslagets intention, kräva ytterligare resurser i form av pengar alternativt omfördelning av resurser inom förvaltningen från en kostnadspost till en annan. Detta eftersom förvaltningen för närvarande har en ansträngd ekonomi och årets prognos visar på ett betydande negativt resultat om förvaltningens förslag på åtgärder inte får effekt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

När ett område präglas av otrygghet, bristande underhåll och hög brottslighet, resulterar detta ofta i minskat fastighetsvärde, sämre livsmiljö och en negativ påverkan på det lokala näringslivet. Det finns belägg för att både invånare och näringsliv påverkas negativt av just otrygghet och brottslighet i flera mellanområden i stadsområde Nordost. Exempelvis

i Kortedala och Centrala Angered – samt i de områden som av Polisen (2023) kategoriserats som särskilt utsatta: Bergsjön samt Södra (Hammarkullen och Hjällbo) och Norra (Lövgärdet) Angered.

Att etablera välfungerande områdessamverkansorganisationer som förebygger och motverkar ovanstående problem kan förväntas få positiva effekter för alla grupper i de aktuella områdena. För invånarna kan det leda till ökad trygghet och bättre möjligheter för föreningsliv och näringsliv att etablera sig. Detta kan i sin tur leda till minskade sociala risker och en stärkt tillit mellan det offentliga, näringslivet och civilsamhällesaktörer.

När människor känner tillit till varandra och till de lokala institutionerna stärks även den sociala sammanhållningen, vilket är viktigt för att motverka marginalisering och utanförskap.

Samverkan

Information lämnas i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 13 maj.

Bilagor

1. Motion av Patrik Höstmad (D) angående Ett tryggare och trivsammare Göteborg genom ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Ärendet

En motion från Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan har inkommit på remiss. Remissen har skickats till socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt stadsmiljönämnden för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till stadsledningskontoret senast 30 juni 2025.

Beskrivning av ärendet

I Utredningen om åtgärder för stärkt trygghet i den byggda miljön: *Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö* (SOU 2025:5) skriver utredaren att områdessamverkan är ett relativt nytt begrepp som avser samla benämningar på olika formaliserade områdessamverkansorganisationer som platssamverkan och Business Improvement District (BID) under ett paraply. Platssamverkan och BID definieras olika både inom och utanför Sverige men gemensamt är exempelvis betoningen på den geografiska avgränsningen, att arbetet ska utgå från lokala förutsättningar, att det offentliga och fastighetsägare är viktiga aktörer och att det handlar om långsiktigt arbete med syfte att skapa attraktiva platser.

Det finns flera områdessamverkansorganisationer i Göteborg. Exempel på dessa är Avenyföreningen, Citysamverkan, BID Gamlestaden, BID Kville, Innerstaden Göteborg, Bergsjön 2031, (B)id Stigberget, BID Frölunda Tynnered, Lövgärdet (avtal med 2 fastighetsägare), Fastighetsägarnätverk Långgatorna-Järntorget och Bo Bra i Biskopsgården 2.0.

Områdessamverkan är ett väl beprövat arbetssätt som är rapporterat och beforskat, framför allt internationellt. I sin ursprungliga (amerikanska) form var syftet med BID-organisationer att främja näringsliv och attraktivitet inom ett geografiskt avgränsat område i stadskärnor, som en reaktion på framväxande förortscentrum och externa köpcenter. På senare år har dock BID och liknande områdessamverkansorganisationer mer och mer kommit att bli en metod för att arbeta mot otrygghet och brottslighet.

Arbetet mot otrygghet och brottslighet i den offentliga miljön förknippas ofta med aktörer som polis och socialtjänst, men även fastighetsägare (både privata och offentliga) har identifierats som, och kommit att bli, centrala aktörer. I kommittédirektiv *Åtgärder för stärkt trygghet i den byggda miljön* (Dir. 2023:99) gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att analysera i vilken omfattning samverkan bör vara obligatorisk mellan det offentliga och fastighetsägare i syfte att stärka trygghet, attraktivitet och det lokala näringslivet samt lämna nödvändiga författningsförslag. Som skäl angav regeringen att trygghet i den fysiska miljön har en tydlig koppling till hur miljön är utformad. Bristfälligt utformad fysisk miljö kan attrahera brottslighet eller innebära att det finns förutsättningar för att begå brott. På omvänt sätt kan en omsorgsfull förvaltning och utveckling bidra till att risken för brott minimeras och tryggheten ökar. Förutom underhåll och skötsel av byggnader, utrymmen och tomter kan alltså fastighetsägare genom välinformerad tillsyn och omsorgsfull fastighetsförvaltning och -utveckling motverka missbruk av fastigheter och etablering av oseriösa eller rent av kriminella aktörer.

I Göteborg finns, som nämnts ovan, redan tiotalet områdessamverkansorganisationer. Motionären framhåller att dessa har vuxit fram oberoende av varandra utan övergripande

styrning vilket fått som konsekvens att de fungerar olika och att stadens engagemang i respektive organisation ser olika ut. Det finns med andra ord ingen systematik kring stadens sätt att arbeta med områdessamverkansorganisationer. Därför, menar motionären, är det viktigt att staden gör gemensam sak med samhällets goda krafter för att skapa ett tryggare och trivsammare Göteborg. Detta genom att aktivt, på ett strukturerat och systematiskt sätt, arbeta med områdessamverkan samt engagera fastighetsägare och övriga civilsamhället till etablering av områdessamverkan där den inte redan finns.

Förvaltningens bedömning

Gällande förslag till beslut 1: förvaltningen delar uppfattningen, som motionären framhåller, att det är viktigt att Göteborgs Stad arbetar aktivt med områdessamverkan. Vidare framhåller motionären att det finns ett behov av att utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan. Det är förvaltningens bedömning att en sådan funktion är nödvändig för att få största möjliga utväxling på och lärande av den kunskap som genereras i arbetet med områdessamverkan.

Gällande förslag till beslut 2: förvaltningen delar uppfattningen, och bedömer, att staden genom socialnämnderna kan arbeta aktivt med att engagera fastighetsägare och övriga civilsamhället i syfte att etablera och ingå i områdessamverkansorganisationer. Detta för att få ökad framdrift i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Inom förvaltningen finns för uppdraget relevant kunskap och erfarenhet från områdessamverkan inom BID Gamlestaden, och kompletterande kunskap och erfarenhet från arbetet med Trygg-i.

Gällande förslag till beslut 3: i dagsläget arbetar sammanlagt fem personer inom socialförvaltningen Nordost med olika för ärendet relevanta samverkansorganiseringar. Fyra personer arbetar med totalt nio arbetsgrupper inom ramen för samverkansöverenskommelsen med Polisen (Trygg-i) och en person med områdessamverkan (BID Gamlestaden). Områdessamverkan, till exempel BID, är resurskrävande. Som nämnts ovan arbetar en (1) person i förvaltningen med BID Gamlestaden. Om förvaltningen förväntas stötta och medverka i alla initiativ till områdessamverkan kommer detta kräva ytterligare resurser, eftersom förvaltningen för närvarande har en ansträngd ekonomi.

Utöver det som framhållits i relation till förslag till beslut 2 och 3 är det förvaltningens bedömning att fler aktörer än stadsmiljö- och socialförvaltningar bör kunna engageras i arbetet med områdessamverkan. Exempelvis: Stadsbyggnadsförvaltningen, Miljöförvaltningen, Stadsfastighetsförvaltningen, Exploateringsförvaltningen samt AB Framtiden. Även Demokrati och medborgarservice bör nämnas i sammanhanget då de har ett särskilt ansvar för dialog med civilsamhället. Detta eftersom ett ändamålsenligt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete kräver insatser inom fler verksamhetsområden än de som stadsmiljö- och socialförvaltningarna äger rådighet över.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Ing-Marie Larsson
tf. Avdelningschef

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2025-06-25

Svar på remiss: Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan SLK- 2025-00344

§ 128, N165-0264/25

Beslut

1. Socialnämnden Sydväst tillstyrker motionens förslag nummer 1 och 2.
2. Socialnämnden Sydväst avstyrker motionens förslag nummer 3.
3. Socialnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
4. Socialnämnden Sydväst antecknar yttrande från C till protokollet.
5. Socialnämnden Sydväst förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden Sydväst har fått en motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan. Sista svarsdag för socialnämnden Sydväst är 30 juni 2025.

Handlingar

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 mars 2025.

Yrkande från V, S och MP daterat den 25 juni 2025 (protokollsbilaga).

Yrkande från D och M med instämmande av L daterat den 23 juni 2025 (protokollsbilaga).

Yttrande från C daterat den 24 juni 2025 (protokollsbilaga).

Yrkanden

Lillemor Williamsson (D) yrkar å D och M:s vägnar med instämmande av L att tillstyrka motionens förslag nummer 1 och 2 och avstyrka motionens förslag nummer 3 enligt förvaltningens tjänsteutlåtande och eget yrkande.

Annica Sjögren (V) yrkar å S, V och MP:s vägnar att motionen ska avstyrkas enligt eget yrkande.

Ajsela Bruncevic (C) yrkar att tillstyrka motionens förslag nummer 1 och 2 och avstyrka motionens förslag nummer 3 enligt förvaltningens tjänsteutlåtande.

Lena Ferm (SD) yrkar att tillstyrka motionens förslag nummer 1 och 2 och avstyrka motionens förslag nummer 3 enligt förvaltningens tjänsteutlåtande.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2025-06-25

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att det egna förslaget om att avstyrka motionen bifallits.

Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd propositionsordning: "Ja-röst för bifall till Sjögrens (V) yrkande. Nej-röst för bifall till Williamssons (D), Bruncevics (C) och Firms (SD) yrkande"

För Ja-propositionen röstar Göran Moberg (S), Ingrid Karlsson (S), Elias Ytterbrink (MP), Helena Johansson (V) och tjänstgörande ordförande Annica Sjögren (V).

För Nej-propositionen röstar Lena Olinder (M), Wilhelm Warborn (M), Lillemor Williamsson (D), Lena Firm (SD) Bobby Ghosh Dastidar (M) och Ajsela Bruncevic (C).

Med fem röster för Sjögrens (V) yrkande och sex röster för Williamssons (D), Bruncevics (C) och Firms (SD) yrkande beslutar socialnämnden att bifalla Williamssons (D), Bruncevics (C) och Firms (SD) yrkande att tillstyrka motionens förslag nummer 1 och 2 och avstyrka motionens förslag nummer 3

Justering

Socialnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2025-06-25

Vid protokollet

Sekreterare

Erika Holgersson

Ordförande

Annica Sjögren (V)

Justerande

Lena Olinder (M)

Yttrande

Centerpartiet

2025-06-24

Nr 16

Yttrande angående Svar på Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Att förbättra områdessamverkan och anpassa efter lokala förutsättningar kan bidra till att vända utvecklingen i många områden. Vi ser dock att det behövs en systematik i arbetet för att lyckas på sikt. Tjänsteutlåtandet avstyrker beslutssats 3 ”*Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i alla de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg*” med Centerpartiet instämmer i den slutsats som tjänsteutlåtandet gör och kommer därför att bifalla det vid en eventuell omröstning.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-26

Diarienummer N165-0264/25

Handläggare

Erika Olofsson, Jenny Haglind

Telefon: 031-365 00 00

E-post: erika.olofsson@socialsydvast.goteborg.se

jenny.haglind@socialsydvast.goteborg.se

Svar på Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Förslag till beslut

1. Socialnämnden Sydväst tillstyrker motionens förslag nummer 1 och 2.
2. Socialnämnden Sydväst avstyrker motionens förslag nummer 3.
3. Socialnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
4. Socialnämnden Sydväst förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnden Sydväst har fått en motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan. Sista svarsdag för socialnämnden Sydväst är 30 juni 2025.

Förvaltningen instämmer med motionen att områdessamverkan är ett viktigt verktyg för att skapa trygga områden och att det behövs en större systematik i arbetet över staden. Motionen består av tre förslag; (1) att kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med socialnämnderna att utreda lämplig placering för en samordningsfunktion för brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan, (2) socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen arbeta utåtriktat för att skapa intresse och stödja etablering av områdessamverkan samt att (3) kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i alla de bärkraftiga initiativ till områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Förvaltningen tillstyrker förslag 1 med motiveringen att en samordningsfunktion kan bidra till systematik, utveckling och kunskapsutveckling i områdessamverkan.

Förvaltningen tillstyrker förslag 2 med motiveringen att områdessamverkan är ett viktigt verktyg i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet och ligger i linje med förvaltningens pågående och planerade arbete.

Förvaltningen avstyrker förslag 3 med motiveringen att formuleringen är för omfattande och svepande. Ett ställningstagande om stöttning och medverkan i *alla* bärkraftiga initiativ till områdessamverkan bör istället göras i ett senare skede när samordningsfunktionen finns på plats och en systematik i arbetet har börjat ta form.

Förvaltningen anser när det gäller alla tre förslag att stadens grad av involvering bör stå i proportion till behovet på den aktuella platsen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En väl fungerande områdessamverkan, som ger ökad attraktivitet, ökad trygghet och minskad brottslighet, kan bidra till att förebygga en negativ utveckling i ett område. Detta kan innebära att flera aktörer, både offentliga och privata, kan undvika större kostnader i ett senare skede.

För att kunna arbeta med områdessamverkan krävs det personella resurser för samordning/samverkan och i vissa fall resurser för sociala eller uppsökande aktiviteter på platsen. Huruvida förvaltningen behöver mer resurser eller om arbetet kan ske inom befintlig ram beror på hur många platser som blir aktuella och hur omfattande samverkan blir. Utöver detta krävs vanligtvis även resurser i form av investeringar och utökad löpande skötsel i utemiljön, men dessa kostnader faller oftast på någon annan part än socialförvaltningen.

När det gäller de tre specifika förslagen i motionen gör förvaltningen följande bedömning:

- Förslag nr 1. Det är svårt att bedöma ekonomiska konsekvenser för socialnämnden gällande detta förslag. Det beror på hur omfattande samordningen kommer att vara och var funktionen kommer att placeras. Om socialnämnden förväntas finansiera någon del kommer det behövas tillskott av resurser.
- Förslag nr 2. Detta förslag är en ambitionshöjning och kommer att innebära att personalen i högre grad behöver prioritera detta arbete. Förvaltningen bedömer dock att det kan genomföras inom befintlig ram under förutsättning att omfattningen av arbetet sker utifrån lokala prioriteringar och behov.
- Förslag nr 3. Detta förslag innebär sannolikt en ambitionshöjning, men det är svårt att bedöma hur resurskrävande förslaget blir eftersom vi inte vet hur många områdessamverkan som kommer att bli aktuella.

Bedömning ur ekologisk dimension

En välskött och omhändertagen utemiljö kan ha positiva effekter på den ekologiska dimensionen om den biologiska mångfalden värnas och om man tillför mer grönska vilket är positivt utifrån klimatanpassningsaspekter.

Bedömning ur social dimension

En ökad samverkan på fler platser i staden kan ge positiva effekter i form av ökad attraktivitet av områden, bättre omhändertagna miljöer och ökad trygghet och trivsel på

dess platser. Detta gynnar både de som bor i området, de som verkar i området och de som besöker området. Särskilt viktigt är det för barn som växer upp i området.

Bedömning utifrån barnrättsperspektivet

Se rubriken Bedömning ur social dimension.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 18 juni 2025.

Bilagor

1. Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.

Ärendet

Socialnämnden Sydväst har fått en motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan. Motionen har också skickats till övriga socialnämnder samt stadsmiljönämnden för yttrande.

Sista svarsdag för socialnämnden Sydväst är 30 juni 2025.

Beskrivning av ärendet

Motionen lyfter att en väl fungerande områdessamverkan är en central del i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet för att säkerställa säkra, trygga och attraktiva platser där människor bor och verkar. Motionen nämner också att områdessamverkan lyfts som ett viktigt verktyg i styrande dokument både på lokal och nationell nivå. Däremot saknas det, enligt motionären, en övergripande styrning och strategi för arbetet med områdessamverkan och arbetet skiljer sig åt på lokal nivå både till utformning och engagemang.

Med bakgrund av detta föreslår motionen följande som förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Områdessamverkan idag

Förvaltningen arbetar idag med olika typer av områdessamverkan och Business Improvement District i samverkan med fastighetsägare, polis och andra relevanta aktörer inom ett antal avgränsade geografiska områden i syfte att skapa trivsamma och trygga områden. Detta sker i stor utsträckning på socialförvaltningens initiativ men i vissa fall även på polisens eller fastighetsägares initiativ. Behoven grundar sig i lägesbilden och samverkan sker på frivillig basis grundat i engagemang för området.

Socialförvaltningens roll varierar i de olika områdessamverkansforumen. I vissa fall är förvaltningen den drivande parten och samordnar forumen, i andra fall stöttar förvaltningen med lokal kunskap, lägesbild och kontaktvägar in till Göteborgs stad och i vissa fall har förvaltningarna ingen uttalad roll. Även resurser från övriga förvaltningar, exempelvis stadsmiljöförvaltningen varierar i olika områden beroende på behov och möjligheter. Exempel på olika typer av områdessamverkan idag där förvaltningen har en aktiv roll är BID Frölunda och Tynnered, Platssamverkan Marklandsgatan, Effektiv

samordning för trygghet (EST) i Frölunda och Tynnered och Åtagandeplaner på arenanivå inom SSPF¹. I övriga staden finns ett flertal områdessamverkan exempelvis BID Gamlestaden, Citysamverkan och Trygghetsnätverk i Örgryte-Härlanda.

Göteborgs Stad har nyligen svarat på en remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet om avgift för områdessamverkan och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:05). SOU:n innehåller ett författningsförslag om möjlighet till tvingande avgift för fastighetsägare i områdessamverkan och tre övriga förslag för att öka tryggheten. De övriga förslagen är att inrätta ett nationellt kunskapscentrum, utreda förbättringar i tillsynen av den byggda miljön och att utreda ett krav på tillstånd för att ta ut hyra. Staden skriver i sitt remissvar att det inte går att bedöma om för- eller nackdelarna överväger när det gäller författningsförslaget. Staden ställde sig däremot positiv till de tre övriga förslagen (Ärendenr SLK-2025-00219).

Förvaltningens bedömning

Utgångspunkt för förvaltningens bedömning är huruvida förslagen kan bidra till tryggare, säkrare och mer attraktiva platser för medborgare i vårt stadsområde samt om de främjar god och långsiktig samverkan. Vi kommer också att bedöma hur förslagen påverkar socialnämnden/socialförvaltningen Sydväst.

Övergripande synpunkter på motionen

Förvaltningen instämmer med motionären att områdessamverkan är ett viktigt verktyg för att skapa trygga, säkra och attraktiva områden för invånare, verksamma och besökare i staden. Förvaltningen delar motionärens bild av att områdessamverkan ser olika ut och att stadens engagemang varierar. De forum för områdessamverkan som finns i stadsområde sydväst har vuxit fram med lägesbilden för brott och otrygghet² och tydliga politiska prioriteringar som grund. Förvaltningen håller dock med om att det vore önskvärt med ett mer samlat arbetssätt och en större systematik över staden.

En genomgående synpunkt på motionens förslag är att områdessamverkan tar resurser i anspråk och att stadens grad av involvering bör stå i proportion till behovet på den aktuella platsen.

Förvaltningen vill också lyfta att utvecklingen av områdessamverkan behöver involvera fler förvaltningar och bolag än vad som nämns i motionen exempelvis de kommunala bostadsbolagen, Stadsfastighetsförvaltningen och Exploateringsförvaltningen.

Synpunkter på motionens tre förslag

Motionens förslag nr 1:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och

¹ SSPF är en samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid för att motverka att unga hamnar i kriminalitet och drogmissbruk.

² Lägesbild brott och otrygghet för stadsområde Sydväst i Göteborg

ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.

Förvaltningens bedömning:

Förvaltningen tillstyrker förslaget. Förvaltningen anser att en samordnande funktion kan bidra till ett mer samlat arbetssätt, en tydligare systematik och en kunskapsutveckling kring områdessamverkan. Detta kan underlätta det lokala arbetet med områdessamverkan och bidra till gemensamma prioriteringar och samsyn mellan stadens förvaltningar samt en tydlighet gentemot samverkansaktörer. Därför är förvaltningen positiv till att en utredning genomförs om lämplig placering av ansvar och funktion i enlighet med förslaget. Hur en samordningsfunktion påverkar socialförvaltningens organisation och ekonomi beror på var tjänsten kommer att placeras och hur finansieringen ska skötas. Det är därför viktigt att socialförvaltningarna får möjlighet att delta i utredningen.

Förvaltningen vill nämna det faktum att Stadsledningskontoret nyligen har tillsatt en tjänst med liknande uppdrag som motionen lyfter. Bland annat kommer denna tjänst att vara stadens ingång för fastighetsägare och organisationer som vill initiera en platssamverkan samt bidra till framdrift inom arbetsområdet. Om och i vilken mån som denna tjänst kan fungera som den samordningsfunktion som beskrivs i motionen kan förvaltningen inte bedöma eftersom tjänsten är alldeles ny.

Förvaltningen vill också skicka med att resurserna för områdessamverkan bör prioriteras utifrån de olika platserna och boendes behov och att det med fördel kan ingå i den föreslagna samordningsfunktionen att utarbeta kriterier för olika nivåer av involvering och resurstilldelning från staden.

Motionens förslag nr 2:

Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan.

Förvaltningens bedömning:

Förvaltningen tillstyrker förslaget. Förvaltningen bedriver redan ett sådant arbete idag i de delar av stadsområdet där invånare upplever den högsta otryggheten. I dessa områden har flera olika typer av områdessamverkan bildats under de senaste tre åren där förvaltningen har en drivande roll.

Förvaltningen ser ett behov av att arbeta utåtriktat i ytterligare en handfull områden/platser för att skapa intresse och stödja etablering av områdessamverkan. Förvaltningen är därför positiv till förslaget eftersom det ligger i linje med förvaltningens ambitioner och planerade arbete. Arbetet behöver dock stå i proportion till behoven som identifierats i lägesbilden och det behöver finnas en samsyn med övriga berörda förvaltningar exempelvis stadsmiljöförvaltningen vad gäller prioriteringar.

Förvaltningen ser att socialnämnden och kommunstyrelsen kan komplettera varandra i uppdraget genom att arbeta utåtriktat på lokal nivå respektive stadenövergripande på central nivå.

Motionens förslag nr 3:

Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Förvaltningens bedömning:

Förvaltningen avstyrker förslaget. Som nämnts tidigare varierar förvaltningens roll och grad av involvering i områdessamverkansforumen i stadsområdet idag. Förvaltningen är positiv till motionens andemening om att stötta och medverka i bärkraftiga initiativ till områdessamverkan. Förvaltningen anser dock att motionens formulering om att ”stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande som initieras av externa aktörer i Göteborg” är för omfattande och svepande. Ett ställningstagande om kommunstyrelsens, socialnämndernas och stadsmiljönämndens stöttning och medverkan i *alla* bärkraftiga initiativ till områdessamverkan bör istället göras i ett senare skede när samordningsfunktionen finns på plats och en systematik i arbetet har börjat ta form.

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen.

Lotta Wikström

Avdelningschef

Annika Ljungh

Förvaltningsdirektör

Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum: 2025-06-13

§ 147 Ärendenummer SMF-2025-00537**Yttrande över motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan****Beslut**

1. Stadsmiljönämnden tillstyrker förslag 1 i motionen utifrån stadsmiljöförvaltningens yttrande.
2. Stadsmiljönämnden avstyrker förslag 2 och 3 i motionen utifrån stadsmiljöförvaltningens yttrande.
3. Stadsmiljönämnden översänder stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunfullmäktige som stadsmiljönämndens eget yttrande.

Handlingar

Stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande

Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Yrkanden

Karin Pleijel (MP), Kristoffer Filipsson (C), Roshan Yigit (S) och Karin Karlsson (V) yrkar bifall till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Toni Orsulic (M), Peter Hedberg (KD) och Leslie Thorén (SD) yrkar på att motionen ska tillstyrkas yttrandet i sin helhet.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, nämligen yrkande om bifall till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande, och yrkande om att motionen ska tillstyrkas i sin helhet.

Ordföranden ställer yrkandena i proposition mot varandra och finner bifall till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunfullmäktige

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-04-07

Ärendenummer SMF-2025-00537

Handläggare

Malin Sunnemar

Telefon: 0732 17 88 72

E-post: malin.sunnemar@stadsmiljo.goteborg.se

Yttrande över motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden tillstyrker förslag 1 i motionen utifrån stadsmiljöförvaltningens yttrande.
2. Stadsmiljönämnden avstyrker förslag 2 och 3 i motionen utifrån stadsmiljöförvaltningens yttrande.
3. Stadsmiljönämnden översänder stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunfullmäktige som stadsmiljönämndens eget yttrande.

Sammanfattning

Patrik Höstmad (D) föreslår kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Stadsmiljöförvaltningen bedömer att en förbättrad samordning kring var och varför staden väljer att gå in i en plats- eller områdessamverkan hade varit positivt för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Förutom att utreda lämplig placering av ansvar och funktion så bör även utredningen konkretisera ett förslag på vilket ansvar funktionen bör ha. Förvaltningen föreslår därför att tillstyrka förslag 1 i motionen.

Vidare föreslår förvaltningen att avstyrka förslag 2 och 3 i motionen. Områdessamverkan innebär att staden tillsammans med andra aktörer kraftsamlar. Detta är resurskrävande och för att nå effekt så behövs därför tydlig prioritering i vilka områden, i vilka sammanhang och på vilket sätt stadens förvaltningar går in i en samverkan. Det är viktigt att beslut om att gå in i områdessamverkan är väl grundat i stadens mål samt i arbetet med

kunskapsbaserade lägesbilder. Stadsmiljöförvaltningen erfarenhet idag är att när antalet områdessamverkan blir för många så minskar möjligheten att kraftsamla vilket riskerar att urvattna våra möjligheter att göra skillnad genom områdessamverkan. Förvaltningen bedömer att staden bättre uppnår kraftsamling genom bättre övergripande samordning inom staden i likhet med förslag 1.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Områdessamverkan innebär att parter gemensamt går samman och gör insatser i ett geografiskt avgränsat område. Genom att göra gemensamma insatser synkroniserat och utifrån samma mål kan åtgärder bidra till högre måluppfyllelse än om varje part genomför enskilda insatser. Samtidigt kan områdessamverkan leda till ökade krav på leveranser från kommunen, till exempel avseende servicenivåer, tillståndsgivning och investeringar. Det är därför viktigt att balansera hur och i vilka områdessamverkan staden engagerar sig, i relation till hela det kommunala uppdraget.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Syftet med motionen är att tillsammans med samhällets goda krafter, genom ett mer systematiskt och aktivt arbete med områdessamverkan, skapa ett tryggare och trivsammare Göteborg. Förvaltningens erfarenhet är att områdessamverkan kan vara en bra plattform för att nå det syftet. När kommun, polis, fastighetsägare och andra aktörer går samman med en gemensam målsättning att stärka trygghet och attraktivitet så får det ofta en positiv effekt och är på så vis ett verktyg för förändring i många områden. Samtidigt är områdessamverkan resurskrävande och förvaltningens erfarenhet idag är att när antalet områdessamverkan blir för många, så minskar möjligheten att kraftsamla vilket riskerar att urvattna möjligheten att göra skillnad genom områdessamverkan. Förvaltningens bedömning är därför att fler områdessamverkan nödvändigtvis inte skapar mer effekt. Däremot kan en förbättrad samordning och gemensam prioritering kring vilka områdessamverkan som staden engagerar sig kunna ge betydande effekt på stadens mål om trygghet och jämlika livsvillkor.

Bilagor

1. Motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan

Ärendet

Stadsmiljönämnden har ombetts yttra sig över en motion av Patrik Höstmad (D) om ett mer systematiskt och aktivt arbete inom brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan. Svaret ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 30 juni.

Beskrivning av ärendet

Motionens förslag

Patrik Höstmad (D) föreslår kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning, systematisering, kunskapshöjning och ökad framdrift i Göteborgs Stads arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med kommunstyrelsen, arbeta aktivt med ett utåtriktat arbete för att skapa ökat intresse för brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan inom fler områden samt att stödja etablering av brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan.
3. Kommunstyrelsen, socialnämnderna och stadsmiljönämnden får i uppdrag att stötta och medverka i *alla* de bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande Områdessamverkan som initieras av externa aktörer i Göteborg.

Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021–2026 beskriver att alla som lever, verkar eller vistas i staden ska vara trygga och säkra. Enligt motionen är en väl utvecklad områdessamverkan central för att säkerställa just detta. Områdessamverkan innebär att staden, fastighetsägare, polis och andra aktörer går samman i en fristående, icke vinstdrivande organisation för att ta gemensamt ansvar i ett geografiskt område. Syftet är att skapa tydligare villkor och bättre förutsättningar för aktörerna i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

I Göteborg finns flera plats- och områdessamverkan. Enligt motionären har dessa vuxit fram ad hoc vid olika tidpunkter utan någon övergripande styrning från Göteborgs Stad. Det har gjort att samverkansformerna ser olika ut och att stadens engagemang varierar. Det finns därför ett behov av ett utpekat ansvar och en samordnande roll med uppdraget att systematisera och driva utvecklingen av Göteborgs Stads arbete med områdessamverkan.

Förvaltningens bedömning

Stadens systematiska arbete med brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utgår från kunskapsbaserade lägesbilder där nuläge, problem samt orsak analyseras. Utifrån analysen identifieras platser och åtgärder. Arbetssättet skapar förutsättningar för att staden lägger rätt resurser på rätt plats. Områdessamverkan är ett av flera sätt att ta sig an prioriterade platser och stadsmiljöförvaltningen deltar i flera olika typer av plats- och områdessamverkan. Förvaltningens erfarenhet är att områdessamverkan där kommun, polis, fastighetsägare och andra aktörer går samma med en gemensam målsättning att stärka trygghet och attraktivitet ofta har en positiv effekt och är ett verktyg för förändring i många områden. Samtidigt är områdessamverkan resurskrävande och innebär ett åtagande för stadsmiljöförvaltningen där området prioriteras. Den prioriteringen måste sättas i relation till utveckling, förvaltning och prioritering kopplat till all allmän plats

inklusive förvaltningens kapacitet att både ekonomiskt och personellt kunna möta upp åtagandena. Med detta som bakgrund gör förvaltningen följande bedömning till motionens förslag.

Förslag 1: Utredda lämplig placering av ansvar och funktion för samordning

Stadsmiljöförvaltningen bedömer att en förbättrad samordning kring var och varför staden väljer att gå in i en områdessamverkan hade varit positivt för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Förutom att utreda lämplig placering av ansvar och funktion bör utredningen även konkretisera ett förslag på vilket ansvar funktionen bör ha. Stadsmiljöförvaltningen ser att samordningen bör innebära att stadens förvaltningar samlas för att gemensamt, och utifrån stadens mål samt kunskapsbaserade lägesbilder, gör bedömningen om och på vilket sätt staden bör gå in i en områdessamverkan när en sådan initieras. Genom förbättrad samordning kan staden bli bättre på att prioritera och kan gemensamt kraftsamla i ett område, vilket i förlängningen bör leda till ökad effekt. Det kan också bli lättare för externa parter att samarbeta med staden då intern samverkan och förbättrad samsyn skapar en ökad tydlighet kring vilket syfte och intresse staden har kopplat till den specifika områdessamverkan.

Stadsmiljöförvaltningen tillstyrker därför förslag 1 i motionen utifrån ovan bedömning.

Förslag 2 och 3: Staden ska arbeta för att öka intresset, stödja etablering samt medverka i alla bärkraftiga initiativ till brottsförebyggande och trygghetsskapande områdessamverkan

Områdessamverkan innebär att staden tillsammans med andra aktörer kraftsamlar. Detta är resurskrävande och för att nå effekt så behövs därför tydlig prioritering i vilka områden, i vilka sammanhang och på vilket sätt stadens förvaltningar går in i samverkan. Det är viktigt att beslut om att gå in i områdessamverkan är väl grundat i stadens mål samt arbetet med kunskapsbaserade lägesbilder. Stadsmiljöförvaltningens erfarenhet idag är att när antalet områdessamverkan blir för många, minskar möjligheten att kraftsamla, vilket riskerar att urvattna våra möjligheter att göra skillnad i den specifika områdessamverkan.

En annan risk med att inte prioritera i vilka initiativ staden medverkar i är att områden där det inte finns externa parter, men där behovet av brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ändå är stort, kan komma att nedprioriteras, i och med att stadens resurser i högre omfattning allokteras till externa initiativ. Stadsmiljöförvaltningen avstyrker därför förslag 2 och 3 i motionen med motiveringen att för ökad effekt av stadens medverkan i områdessamverkan så krävs prioritering och kraftsamling. Det anser förvaltningen att staden bäst uppnår genom bättre övergripande samordning internt i likhet med förslag 1.

Gunilla Åkerström
Avdelningschef Utemiljöer och stadsliv

Anders Ramsby
Förvaltningsdirektör